

2007: El Veredict. Llibres

L'edició o la reedició de clàssics ha estat prou generosa al 2007. Però cal fer notar també que diversos autors consolidats han tret obra que ha tancat o marcat una evolució en la seva poètica, mentre d'altres, concretament noves veus desconegudes, han demostrat que la literatura catalana està viva, que es mou i que dóna peces amb una alta capacitat narrativa, malgrat que alguns catastrofistes s'entestien en negar-ho. En definitiva, literàriament ha estat un any bo. (Text: Ester Pino)



1

JOHN CHEEVER

Contes
Proa

L'any 1979 Cheever va fer una selecció de les seves millors narracions. Ara, per fi, s'editen per primera vegada en català. I és que l'obra contística de Cheever és d'aquelles que calen fort, tant en el lector com en la renovació del gènere. Admirat per Nabokov i Capote i mestre de Carver i Updike, els seus relats van suposar un crítica crua a la vida urbana, amb una estètica descarnada, eficient i que desenterra les misèries i els naufragis que s'amaguen sota l'*american way of life*. Els seus personatges intenten lluitar per sortir –sense aconseguir-ho– d'un paradís que se sap perdut per sempre, adoptant un aire santificat a través de la redempció. Formalment, l'escriptura de Cheever en contes com *La geometria de l'amor* o *El nedador* és la més propera a allò que s'entén com a perfecció, on res no sobra ni falta, on carnalitat i poesia van de la mà en un estil que talla el fred i que deixa el lector realment glaçat. Imprescindible.

3

CORMAC MCCARTHY
La carretera
Edicions 62

Pulitzer 2007, *La carretera* recull la part més dura de l'obra de McCarthy, ara en un futur apocalíptic en què un pare i un fill fugen d'un món ple de sang i destrucció. Dins, però, apareix una guspira il·luminadora, l'amor entre els dos, que embolcalla l'aridesa de la novel·la d'un ambient poètic molt embriagador.

4

VASSILI GROSSMAN
Vida y destino
Galaxia Gutenberg

Dins de la varietat de traduccions que han sortit darrerament de literatura russa, destaca la publicació íntegra en traducció directa del rus d'aquesta obra imprescindible per comprendre la història de la URSS. Èpica, estil clàssic i l'ambició de retratar les misèries de la guerra han definit *Vida y destino* com la *Guerra i pau* del segle XX.

2

JONATHAN LITTELL
Les benignes
Quaderns Crema

Un altre cop de maça al lector. L'apropament al nazisme a través de Maximilian Aue, un tinent oficial de les SS, li serveix a Littell per col·locar l'home davant les atrocitats del segle XX. Amb un esforç titànic de documentació històrica, l'obra li ha valgut el premi Gouncourt 2006 i la divisó de la crítica literària europea.

5

QUIM MONZÓ
Mil cretins
Quaderns Crema

Després de sis anys des d'*El millor dels mons*, han aparegut aquests 19 relats nascuts de l'experiència personal de Monzó de veure de prop la degeneració i la mort, i en què els flaixos que planteja per furgar en l'aspecte existencial més desesperançador de la vida moderna van acompanyats de la seva hilaritat característica.

6

JOHN FANTE
Al oeste de Roma
Anagrama

Dos *nouvelles*, *Mi perro idiota* i *La orgía*, componen el llibre. En elles es mostra l'univers Fante: el seu alt ingredient autobiogràfic, el retrat d'una falsa moral –l'americana–, la genialitat de l'estil –ràpid, tallant– i sobretot l'essència commovedora que es desprèn del sarcasme i la tendresa dels seus personatges.

7

ALBERT MAS-GRIERA
La cua del mestre
La Campana

En aquests deu contes de temàtica original que conjuguen realitat i fantasia, mostrant allò estrany com a familiar, Mas-Griera demostra la seva capacitat de contista d'alta qualitat, la contundència de l'estil i la distància perversa i intel·ligent que pren a l'hora de narrar el caràcter dels personatges.

8

CARSON MCCULLERS
El aliento del cielo
Seix Barral

El aliento del cielo comprèn la totalitat de contes i tres novel·les curtes de la –per fi– considerada un dels clàssics del s. XX Carson McCullers. Amor, violència, solitud i fracàs en una prosa musical realment intensa i sacsejadora que crea una sensació en el lector –com amb Cheever– que difícilment oblidarà.

Aquest rànquing ha estat elaborat amb les votacions dels següents col·laboradors de *Benzina* (entre parèntesis, el seu millor llibre de l'any): Sebastià Alzamora (*Vida y destino*, de Vassili Grossman), Jordi Cervera (*Nura*, de Ponç Pons), Àlex Gutiérrez (*Contes*, de John Cheever), Eudres Jaruchik (*Vida y destino*, de Vassili Grossman), Jordi Llavina (*Contes*, de John Cheever), Quim Pérez (*Discurs per a la Fira de Frankfurt* de Quim Monzó), Ester Pino (*Contes*, de John Cheever), Aida Segura (*Tentación*, de János Székely) i Clara Truñó (*La ofensa*, de Ricardo Menéndez Salmón)



9

IVAN KLÍMA
Amor y basura
Acantilado

El protagonista d'*Amor y basura* és un escriptor que es veu convertit en escombriari per la censura de l'estat però que té la intenció d'evadir-se de la porqueria. La impossibilitat de fer-ho esclata en una veu directa i efectiva que lliga Història, literatura i autobiografia dins un text molt ben escrit. Edicions 62 la té publicada des del 2002.



10

RAMON ERRA
Pólvora del quatre de juliol
Ona

Amb aquest recull de narracions Ramon Erra s'ha confirmat com a narrador en una trajectòria que es va encetar el 2001 amb *La flor blanca de l'estramoni*. Ara l'absurd és la matèria de l'obra, amb resultats força sorprenents; però és sobretot la ironia i la força dels seus personatges el que li han fet un lloc en la narrativa actual.



11

RICARDO MENÉNDEZ SALMÓN
La ofensa
Seix Barral

Una altra novel·la amb la II Guerra Mundial que destaca per la perspectiva des d'on es narra: a través d'un personatge que actua en el bàndol nazi però que acaba mort per dins davant la massacre a què és obligat a participar. Amb un estil poètic i contundent, l'autor convida a reflexionar sobre com mirem l'horror i la responsabilitat que tenim de fer-ho.



12

LLUÍS-ANTON BAULENAS
Àrea de servei
Destino

Amb *Àrea de servei* es tanca la trilogia que Baulenas dedica als beneficis de l'amor com a medicina vital, ara amb una protagonista desorientada i sola, però forta i llesta, que acaba embolicant-se amb un home en una relació ben estranya. Amb gran domini lingüístic i estil acurat, la novel·la es planteja els conceptes d'amor i companyia.



13

JAVIER MARÍAS
Veneno y sombra y adiós
Alfaguara

Amb aquesta novel·la tan esperada Marías tanca la trilogia *Tu rostro mañana*, que va encetar el 2002 amb *Fiebre y lanza* i va continuar el 2004 amb *Baile y sueño*, i que suposa la depuració fins a l'extrem de la seva prosa de digressió constant, la culminació de la seva recerca destil·latòria i una fita per a la modernitat de la prosa espanyola.



14

A.M. HOLMES
Este libro te salvará la vida
Anagrama

Inequívocament americana, la novel·la és un magnífic retrat sobre l'estat de perplexitat que assalta un home que surt de l'aïllament. Tot narrat amb una prosa amena i intel·ligent, de ritme diabòlic, amb què Holmes indaga portant el lector més enllà de la caricatura inofensiva d'una societat.



15

ENRIQUE VILA-MATAS
Exploradores del abismo
Anagrama

Després de cloure la trilogia metaliterària, Vila-Matas presenta 18 contes que són la concentració de la seva poètica en general. Perquè en tots ells trobem les mateixes idees obsessives de l'autor –amb l'abisme com a fil conductor– a la vegada que dedica una mirada enre a l'emotivitat dels seus primers llibres.



16

YASUNARI KAWABATA
La casa de les belles adormides
Viena

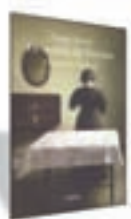
La nova col·lecció El Cercle de Viena ha editat, amb una acurada traducció i una cuidada presentació, l'obra màxima de Kawabata, considerada per Mishima una de les creacions més valuoses de la literatura oriental. L'obra tracta les relacions entre sexe i vellesa. D'aquí surt *Memoria de mis putas tristes* de García Márquez.



17

JOSEPH ROTH
Tarabas
Acantilado

En aquest particular homenatge al XIX rus, Roth explica la vida de Tarabas, un personatge que es mou per voluntat de poder i que esdevindrà tot un ésser del subsòl. El seu retrat va acompanyat de la vida dels jueus a l'Europa central poc abans de l'annexió nazi. Una novel·la poc coneguda però de les millors d'un dels autors més importants del XX.



18

GIORGIO BASSANI
La novela de Ferrara
Lumen

Aquesta immensa obra reuneix tot el cicle narratiu que Giorgio Bassani va dedicar a la seva ciutat, que conté una de les geografies literàries, de clau proustiana, més perdurables del s. XX italià, a la vegada que constitueix una de les elegies familiars més memorables de la narrativa contemporània: *El jardí dels Finzi-Contini*.



19

JOAN-DANIEL BEZONOFF
Els taxistes del tsar
Empúries

En aquest relat Bezonoff s'endinsa en les seves arelles russes a partir d'un collage espontani que aconsegueix bastir un món. Biografia novel·lada i autobiografia lliure, la seva prosa –original, on barreja humor i melangia– confirma l'escriptor de Perpinyà com una de les veus més importants de la narrativa catalana actual.



20

EUGENI XAMMAR
Seixanta anys d'anar pel món
Quaderns Crema

Reedició fa temps esperada, perquè aquestes memòries a més de ser una demostració de la prosa clara i concisa que marca l'estil del periodisme d'ara, són també la lliçó d'un home que va córrer rere la notícia durant 60 anys. Viatges, anècdotes, lluites, bombes i Història es passen per aquestes pàgines sota la mordacitat de la mirada de Xammar.